OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM.

Rok II 15 stycznia 1933 r. № 2

EGZEKUCJA SĄDOWA

ORGAN ZAWODOWO-KORPORACYJNY
KOMORNIKÓW SĄDOWYCH

Cena numeru Zł. 2.—

WARSZAWA

TREŚĆ:

Wydawca: **Zarząd Główny Zrzeszenia Komorników Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej.**

Komitet Redakcyjny:

Borzęcki, Daroszewski, Jarczyk, Lutostański, Tasarek.

Redaktor: **Władysław Jarczyk.**

Adres Redakcji i Admin.: **Warszawa, ul. Kredytowa 16 m. 29, lokal Zrzeszenia Komorników Sądowych Rzplitej Polskiej.**

Konto P. K. O. 23.452.

Redaktor przyjmuje codziennie (oprócz sobót i świąt) przy ul. Miodowej 11 m. 6 od godziny 16—18-ej.

Prenumerata miesięczna — Zł. 4. kwartalna Zł. 12.

Cena ogłoszeń: Strona — 100 Zł., 1/2 str. — 50 Zł. 1/4 str. — 25 Zł. 1/8 str. — 12 Zł., 1/16 str. — 6 Zł.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Taksa dla komorników.

W artykule pod nazwą ,,Na marginesie nowych ustaw i rozporządzeń'' zamieszczonym w numerze pierwszym Egzekucji Sądowej z 1933 podawaliśmy praktyczny sposób ujęcia urzędowania, a w szczególności w okresie przejściowym. Między innemi wspomnieliśmy o taksie, o tem też obecnie pomówimy.

Taksa dla komorników, zamieszczona w Dzienniku Ustaw z dnia 23.XII. 32 r. Nr. 114/32 poz. 948, została zmniejszona od dotychczas obowiązującej okoł. 40%, a w niektórych wypadkach i więcej. Taka była ogólna tendencja.

Charakterystycznem dla nowej taksy jest, że rozbija ona stawki na dwie części: opłaty za czynności egzekucyjne i za wydatki związane z urzędowaniem komornika. Z pierwszej części (stawki rozdziału II), komornik (pobierający już uposażenie ze Skarbu) obowiązany 60% opłat wpłacać co 10 dni na konto P. K. O. Sądu przy którym urzęduje. Natomiast wpływy z rozdziału III taksy komornik całkowicie zatrzymuje na wydatki.

Niektóre punkty nowej taksy są ujęte nie zupełnie racjonalnie. Naprzykład opłata przewidziana w pkt. 1 § 9 w kwocie 80 gr. za doręczenie, stanowiące samoistną czynność komornika, miała na względzie wyróżnić ją od należności za inne doręczenia przypadające komornikowi tytułem wydatków. Jednak przez umieszczenie należności tej w rozdziale II, traktującym o opłatach, z których komornikowi przypada tylko 40% — wynika, że za doręczenie, stanowiące samoistną czynność przypada komornikowi tylko 32 gr., podczas, gdy za inne doręczenia przypada 40 gr. Tak jednak z taksy wynika.

Pewne wątpliwości, jak z całego szeregu zapytań Kolegów wynika, nasuwa przepis zawarty w zdaniu pierwszym § 18, dotyczący pobierania wynagrodzenia przez komornika za przejazdy związane z czynnościami. Gdy by przepis ten ujęty był w ten sposób, iż komornikowi należy się za każdy przejechany kilometr po 20 gr. — nie nasuwałoby to żadnych wątpliwości. Otóż, dla uniknięcia nieporozumień, podajemy Kolegom do wiadomości, że na konferencji w Ministerstwie Sprawiedliwości w sprawie taksy, przy współudziale naszych przedstawicieli (koledzy Niedźwiecki i Jarczyk), właśnie taka zasada została ustalona (20 gr. od każdego przejechanego kilometra), i w tym sensie należy interpretować § 18 taksy.

W sprawach rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 1933 r. należy stosować starą taksę, aż do ukończenia sprawy (vide § 19 taksy). Zapisy wpływów w tych sprawach aż do dnia 1 kwietnia 1933 r. należy uskuteczniać do starej księgi pieniężnej.

Jednocześnie nadmieniamy, że w dołączonej do numeru pierwszego „Egzekucji Sądowej" tabeli z nową taksą przez pośpiech, wkradła się pewna niedokładność, mianowicie stawki za zajęcie ponad 1000 złotych zostały zryczałtowane, podczas, gdy, zasadniczo taksa, przewiduje opłatę za każdy następny rozpoczęty tysiąc — inną. Na tę okoliczność zwracamy uwagę Kolegów.

Nadmieniamy, iż co do wątpliwości, poruszonej w poprzednim numerze Egzekucji, dotyczącej kwestji interpretacji art. LXVII i LXVIII przepisów przechodnich do ustawy o sądowem postępowaniu egzekucyjnem, jak ustalili nasi przedstawiciele, Ministerstwo zamierza wydać autorytatywne wyjaśnienia, co do wątpliwości nasuwających się przy stosowaniu w życiu rzeczowych przepisów.

W. J.

Nowe prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem a ubezpieczenia społeczne.

„Przegląd ubezpieczeń społecznych", tygodnik — organ instytucyj ubezpieczeń społecznych w ostatnim zeszycie (12) zawiera artykuł pióra Wł. Borkowskiego „Nowe prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem a ubezpieczenia społeczne".

Autor w artykule bardzo obszernym, aczkolwiek w sposób zwięzły podał tyle szczegółowych danych, dotyczących omawianego zagadnienia, że nie sposób w formie sprawozdania streścić

całą zawartość tego artykułu. Autor dokonał przeglądu całego ustawodawstwa państw zaborczych, zestawił je i oświetlił w związku z przepisami nowego prawa o sądowem postępowaniu egzekucyjnem. Ograniczymy się więc tą częścią treści artykułu, która ma znaczenie praktyczne. Autor na wstępie zaznacza, że nowe prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem, stanowiąc jeden z etapów na drodze do unifikacji prawodawstwa polskiego, głęboko będzie sięgać w życie gospodarcze i mieć będzie trwały wpływ i na ubezpieczenie społeczne. Kwestje, dotyczące poruszonego zagadnienia, sprowadzają się w zasadzie do trzech pytań:

1 — czy według nowego prawa orzeczenia instytucyj ubezpieczeń społecznych posiadać będą charakter tytułów egzekucyjnych w sądowem postępowaniu egzekucyjnem,

2 — czy świadczenia instytucyj ubezpieczeń społecznych na rzecz ubezpieczonych w tych instytucjach osób podlegać będą według nowego prawa egzekucji (zapowiedzeniu i zajęciu) i w jakim stopniu,

3 — czy i z jakich przywilejów korzystać będą według nowego prawa o sądowem postępowaniu egzekucyjnem należności instytucyj ubezpieczeń społecznych przy podziale sum, uzyskanych w drodze egzekucji sądowej?

I.

Odpowiedź na pierwsze z trzech postawionych pytań znajduje się w Rozdziale II prawa o sądowem postępowaniu egzekucyjnem, zatytułowanem „Tytuły egzekucyjne i klauzule wykonalności".

Według art. 526 prawa „podstawą egzekucji jest tytuł egzekucyjny, zaopatrzony klauzulą wykonalności — tytuł wykonawczy". W następnym zaś art. 527 określonem zostało, co może być tytułem egzekucji sądowej — a mianowicie tytułami takiemi są 1) — 2) — 3) i 4) „inne orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej". Z treści art. 527 widać, że ustawodawca wyliczając tytuły egzekucji sądowej zastosował podwójną metodę. Z jednej strony wyliczył w sposób szczegółowy wszystkie tytuły, wynikające z postępowania sądowego lub z tem postępowaniem związane (p. 1, 2 i 3 art. 527), z drugiej zaś strony w sposób ogólny w p. 4 wyliczył „inne orzeczenia . . . . .", a jednak z porównania z pozostałemi punktami tegoż art. 527 oraz z art. 531 wynika, p. 4 art. 527 obejmuje orzeczenia, ugody i akty nie związane z postępowaniem sądowem. Tak przyjęta zasada jest słuszna, wyszczególnienie bowiem w sposób bardzo dokładny wszystkich tytułów pozasądowych stanowiłoby uciążliwy balast, ponieważ wszelkie w tej mierze zmiany w ustawach różnych instytucyj ubezpieczeń społecznych wywoływałyby częstokroć konieczność nowelizowania przepisów pra-

wa o sądowem postępowaniu egzekucyjnem, co ze stanowiska techniki ustawodawczej oraz stałości norm prawnych byłoby rzeczą niepożądaną. Słusznie więc prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem ograniczając się do wymienienia ogólnej klauzuli odsyła do przepisów poszczególnych ustaw. By przepis p. 4 art. 527 prawa o sąd. p. egz. mógł pociągnąć za sobą skutki prawne muszą istnieć w ustawach poszczególnych Instytucyj ubezpieczeń społecznych przepisy, które by w sposób wyraźny nadawały orzeczeniom tych Instytucyj a więc władz pozasądowych charakter orzeczeń, podlegających wykonaniu w drodze egzekucji sądowej. W tym celu koniecznem jest ustalenie, czy obowiązujące na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zaborcze ustawy postępowania cywilnego dopuszczały możliwości wykonywania w drodze sądowego postępowania egzekucyjnego orzeczeń innych władz poza władzami sądowemi, bo oczywiście o ile takiej możliwości nie dopuszczały to i w ustawach instytucyj ubezpieczeń społecznych nie mogło być przepisów, nadających orzeczeniom tych instytucyj charakteru tytułów w egzekucji sądowej. Pod tym kątem widzenia autor wyczerpująco rozważa przepisy ustaw postępowania sądowego cywilnego, które obowiązywały na obszarze Polski — ustaw rosyjskiej, austrjackiej i pruskiej. Po dłuższych wywodach w tej materji autor ustala:

że **rosyjska** ustawa postępowania cywilnego nie wymieniła wśród aktów, mogących ulegać przymusowemu wykonaniu w trybie sądowego postępowania egzekucyjnego orzeczeń władz i instytucyj pozasądowych.

że **austrjacka** ordynacja egzekucyjna uznaje tytułami egzekucyjnemi nie tylko orzeczenia sądowe ale również orzeczenia i akty pozasądowe. Ordynacja, wymieniając aż osiemnaście kategoryj tytułów egzekucyjnych, pod p. 13 § 1 wymienia ,,nakazy zapłaty i wykazy zaległości podatków bezpośrednich i należności, tudzież dodatków krajowych, powiatowych i gminnych wygotowane i wykonalne wedle istniejących dla nich przepisów.

że na mocy **pruskiej** ustawy postępowania cywilnego orzeczenia władz pozasądowych nie są tytułami egzekucyjnemi i przewiduje jeden tylko przypadek, że egzekucja należności administracyjnych skierowana do majątku nieruchomego odbywa się według przepisów obowiązujących dla egzekucji sądowej.

Następnie autor bada przepisy ustaw poszczególnych Instytucyj ubezpieczeń społecznych by wyjaśnić, czy te ustawy zawierają specjalne normy , do których odsyła ogólny przepis p. 4 art. 527 prawa o sąd. p. egz. a które wskazywały by na to, że orzeczenia, nakazy zapłaty i wykazy zaległości instytucyj ubezpieczeń społecznych mogą być tytułami egzekucyjnemi przy prowadzeniu egzekucji sądowej.

Ubezpieczenia na wypadek choroby (**Kasy Chorych**) — według ust. 2 art. 53 ustawy na obszarze b. zaboru **rosyjskiego** przy-

sługuje prawo poszukiwania składek i innych należności bądź w drodze powództwa bądź w drodze klauzuli egzekucyjnej nadawanej wykazowi zaległości, potwierdzonemu przez Zarząd Kasy Chorych. Na obszarze b. zaboru **austrjackiego** kwestję tą reguluje wspomniany już wyżej p. 13 § 1 austrjackiej ordynacji egzekucyjnej, jak również i orzecznictwo ustaliło, że wykazy zaległości Kas Chorych są tytułami egzekucji sądowej. Na obszarze b. zaboru **pruskiego** ordynacja ubezpieczeniowa zezwalała na ściąganie należności Kas Chorych na drodze egzekucji sądowej.

W ubezpieczeniu **pracowników umysłowych** rozstrzyga jednolity dla całej Rzeczypospolitej Polskiej art. 109 Rozporz. Prezydenta (D. U. 1927 Nr. 106 poz. 911), głoszący w ustępie 2, iż ,,Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych może ściągać zaległości również bezpośrednio w drodze egzekucji sądowej w trybie przewidzianym dla ściągania należności skarbowych'', przyczem tenże art. 109 ust. 3 stwierdza, że ,,wykaz zaległości sporządzony przez Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych stanowi tytuł sądowej egzekucji''.

W ubezpieczeniu **od wypadków** brak jednolitego przepisu tak, że na obszarze każdego z byłych zaborów kwestja reguluje się inaczej. W b. zaborze **rosyjskim** oraz zakładowi ubezpieczeń od wypadków **we Lwowie** przysługuje prawo poszukiwania opłat i innych należności bądź w drodze powództwa, bądź w drodze klauzuli egzekucyjnej nadawanej wykazom zaległości potwierdzonym przez Zarząd Zakładu. W b. zaborze **austrjackim** wykazy zaległości Zakładu Ubezpieczeń są tytułami egzekucyjnemi w egzekucji sądowej. W b. zaborze **pruskim** wykazy zaległości Zakł. Ubezp. nie są tytułami egzekucyjnemi i jedynie egzekucja skierowana do nieruchomości może być prowadzona w trybie egzekucji sądowej.

W zabezpieczeniu **na wypadek bezrobocia** — art. 36 ustawy (D. U. 1924 Nr. 67 poz. 650) aczkolwiek mówi, że ,,Zarządom Obwodowym (Funduszu Bezrobocia) i upoważnionym przez nie instytucjom przysługuje prawo poszukiwania zaległości w drodze egzekucji sądowej'', lecz przepis ten nie określa na podstawie jakiego tytułu egzekucyjnego egzekucja sądowa ma być wszczęta. Nie stwarza więc ten przepis jeśli chodzi o były zabor **rosyjski** i **pruski** możności egzekwowania należności Funduszu Bezrobocia w trybie sądowej egzekucji. Jedynie na terenie b. zaboru **austrjackiego** wykazy zaległości Funduszu Bezrobocia można zaliczyć do rzędu tytułów wykonawczych.

W ubezpieczeniu **inwalidzkim** (istnieje jedynie na obszarze b. zaboru pruskiego) egzekucja należności odbywa się w sposób jak wyżej podano przy ubezpieczeniach od wypadków.

Zmianę zasadniczą, jeśli chodzi o egzekucję sądową na podstawie tytułów pozasądowych na obszarze całej Rzeczypospolitej (z wyjątkiem województwa Śląskiego) wprowadziło rozporządzenie Prezydenta z dn. 22 marca 1928 (D. U. 1928 Na. 36 poz.

342) o postępowaniu przymusowem w administracji, które w art. 11 instytucjom, którym przepisy przyznają prawo ściągania ich należności w drodze egzekucji administracyjnej, dało uprawnienie poszukiwania należności również i w drodze egzekucji sądowej. Przepisy wykonawcze do art. 12 owego rozporządzenia wydane przez Ministra Sprawiedliwości (D. U. 1930 Nr. 59 poz. 481) w § 4 nadały wyraźnie nakazom wypłaty i wykazom zaległości tych instytucyj charakter tytułów egzekucyjnych w egzekucji sądowej. Wszelako § 10 rozporządzenia z dnia 13 sierpnia 1930 pozbawił szereg instytucyj prawa egzekucji w drodze egzekucji sądowej. Natomiast projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznem (druk sejmowy Nr. 529) wprowadza przepisy nadające w sposób wyraźny orzeczeniom, nakazom zapłaty i wykazom zaległości instytucyj ubezpieczeń społecznych charakter tytułów egzekucji sądowej. Tryb wszczęcia egzekucji na podstawie tytułów egzekucyjnych pochodzących od instytucyj ubezpieczeń społecznych, na podstawie przepisów nowego prawa o sąd. post. egzek. przedstawia się w ten sposób, że tytułom tym klauzulę wykonalności nadawać będzie Sąd Grodzki właściwości ogólnej dłużnika w sprawach spornych Na postanowienia Sądu Grodzkiego służy zażalenie do Sądu Okręgowego.

II.

Co się tyczy kwestji drugiej — czy świadczenia instytucyj ubezpieczeń społecznych na rzecz osób ubezpieczonych w tych instytucjach podlegają według nowego prawa o sąd. postęp. egzek. egzekucji (zapowiedzeniu i zajęciu) i w jakim stopniu, to kwestję tę regulują przepisy materjalne ustaw poszczególnych instytucyj ubezpieczeń społecznych.

W ubezpieczeniu **pracowników umysłowych** — na mocy art. 67 ust. 3 i 4 Rozporządzenia Prezydenta z dn. 24.XI. 1927: ,,świadczenia, należne w myśl rozporządzenia niniejszego, mogą uledz zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu lub administracyjnemu dla zaspokojenia przysługujących gminom roszczeń o zwrot poniesionych wydatków z tytułu opieki społecznej. Wysokość zajęć wynosi dla alimentów dwie piąte a dla należności gmin jedną piątą przypadających do wypłat świadczeń.

W ubezpieczeniu na wypadek choroby (**Kasy Chorych**) nie może być mowy o egzekucji kierowanej do zasiłków pieniężnych udzielanych przez Kasy Chorych, bo w myśl art. 41 p. 11 ,,żadne areszty na zasiłki pieniężne nie są dopuszczalne".

W ubezpieczeniu **od wypadków** na obszarze b. zaborów **austrjackiego i rosyjskiego** ,,pretensje przeciw Zakładowi Ubezpieczenia przysługujące uprawnionemu do wynagrodzenia szkody nie podlegają ani egzekucji ani środkom zabezpieczenia".

W zabezpieczeniu od wypadków **bezrobocia** — zasiłki nie podlegają zajęciu ani sądowemu ani administracyjnemu.

W ubezpieczeniu **inwalidzkim** oraz od **wypadków** istniejącem b. zaborze **pruskim** roszczenia ubezpieczonych mogą być zajęte tylko w czterech przypadkach w § 119 ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 wymienionych.

Nowe prawo o sądow. post. egzek. reguluje i zmienia częściowo wyżej przedstawiony stan prawny oczywiście jedynie w zakresie egzekucji sądowej.

Art. 572 p. 5 Kod. Post. Cyw. mówi, że nie podlegają egzekucji „zasiłki pieniężne z tytułu zabezpieczenia na wypadek bezrobocia" — a więc ten przepis ma zastosowanie i do zasiłków wypłacanych przez Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych z powodu braku pracy (bezrobocia). Dwa dalsze artykuły 574 i 575 wprowadzają poważniejsze zmiany w dotychczasowem stanie prawnym, bo mówiąc o możności zajęcia z tytułu wszelkich wierzytelności świadczeń powtarzających się, należnych z tytułu ubezpieczenia, obejmują niewątpliwie również i świadczenia powtarzające się z tytułu ubezpieczeń społecznych. Przepis art. 574 Kod. Post. Cyw. nie może dotykać pracowników umysłowych, najwyższa bowiem suma miesięcznego wynagrodzenia określona art. 14 Rozporz. Prezydenta z dn. 24.XI. 1927 r. w wysokości tylko 700 złotych. Pewną słuszną zmianę wprowadza art. 574 Kod. Post. Cyw. mówiąc, że „należności . . . . . z tytułu ubezpieczenia pogrzebu podlegają egzekucji tylko na zaspokojenie kosztów pogrzebu".

P. Wysocki.

Nowa polska procedura cywilna.

Dziennik Ustaw z dn. 19 grud. 1932 przynosi jednolity tekst nowej polskiej procedury cywilnej, powstały z włączenia do niej prawa o sądowem postępowaniu egzekucyjnem, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych do kodeksu nowelą z dn. 27 października 1932, z nowym podziałem na części oraz nową numeracją artykułów.

Mamy więc już w tej postaci jednolity i obowiązujący tekst procedury cywilnej, według której prowadzone jest postępowanie sądowe poczynając od 1 stycznia 1933 r. Nowy ten polski akt prawodawczy wprowadza cały szereg zmian do stanu dotychczas istniejącego, w zakresie tak znacznym, że obecnie cały szereg stadjów procesowych w sprawach cywilnych posiadać będzie oblicze niemal całkowicie odmienne.

Poniżej zamieszczony artykuł ma na celu zapoznać w ogólnym zarysie Czytelników z najważniejszemi postanowieniami nowej polskiej procedury cywilnej — aby umożliwić im orjentowanie się w nowo wytworzonym, a dziś już obowiązującym stanie prawnym w zastosowaniu do postępowania w sądach cywilnych.

Przepisy ogólne.

Rozdział ten ustala przedewszystkiem zakres kompetencji sądów powszechnych cywilnych, stwierdzając, że rozpatrują one spory o prawa prywatne, chyba, że spory te z mocy ustaw szczególnych są przekazane innym sądom i władzom (np. urzędom rozjemczym istniejącym przy poszczególnych instytucjach).

Ochrony sądowej może poszukiwać każdy, nietylko wówczas gdy jego prawo zostało naruszone, lecz i wówczas gdy pragnie ustalić jakiś stosunek prawny lub ustalić prawo. W tych ostatnich jednak wypadkach koniecznem jest aby występujący miał w ustaleniu tego swój interes prawny, a mianowicie kieruje się chęcią zapobiegnięcia naruszenia swego prawa.

Zakres osób odpowiedzialnych przed sądami polskiemi został ustalony w sposób następujący: może być pozwany przed sąd polski a) każdy przebywający w Polsce (bez względu na to czy obywatel, czy cudzoziemiec); b) każdy o ile w Polsce znajduje się ich majątek lub przedmiot sporu, gdy chodzi o spadek otwarty w Polsce lub tu zostało zaciągnięte lub ma być wykonane zobowiązanie; pozatem c) o prawa stanu mogą być pozywani przed sądy polskie obywatele polscy, bez względu na ich miejsce zamieszkania.

Pod warunkiem wzajemności z pod jurysdykcji sądów polskich wyjęte są osoby eksterytorjalne (np. personel dyplomatyczny, jednak podlegają one sądom polskim: a) jeżeli poddadzą mu się dobrowolnie i b) w sprawach dotyczących ich przedsiębiorstw znajdujących się w Polsce i nieruchomości. Odnośnie ostatniego punktu zachodzi charakterystyczny wyjątek — mianowicie wyjęte są tu spory o czynsz za pomieszczenia o charakterze urzędowym, a nawet prywatnym. Celem tego jest ochrona powagi i prestiżu przedstawicielstwa dyplomatycznego państw obcych, w które godziłby proces np. o niezapłacenie czynszu za lokal w którym mieści się poselstwo.

Na pytanie jakie znaczenie dla procesu cywilnego mają ustalenia zapadłe w procesie karnym co do spełnienia przestępstwa, kodeks daje odpowiedź, że obowiązują one sąd cywilny. Jednak ustalenia te mogą być przez sąd cywilny obalane gdy sprawa dotyczy osoby przeciwko której oskarżenie nie było skierowane, bądź osoby, która nie broniła się w postępowaniu karnem. Np. właściciel samochodu pociągnięty do odpowiedzialności cywilnej za to, że samochód jego prowadzony przez szofera przejechał dziecko, może obalać u-

stalenia przyjęte w procesie karnym z oskarżenia szofera o przejechanie.

Właściwość sądów.

Kodeks odróżnia właściwość rzeczową i właściwość miejscową, wśród której rozróżnia właściwość ogólną, przemienną, wyłączną i szczególną.

Właściwość rzeczowa. Sprawy cywilne rozpoznają w pierwszej instancji: sądy grodzkie, sądy okręgowe i sędziowie pokoju.

Sądy grodzkie rozpoznają następujące sprawy: a) sprawy majątkowe których wartość przedmiotu sporu nie przenosi 1000 zł.; b) sprawy działowe jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza 50.000 zł.; c) bez względu na wartość przedmiotu sporu sprawy o ojcostwo nieślubne i wynikające stąd roszczenia majątkowe dotyczące umowy najmu; sprawy o ochronę zakłóconego lub przywrócenie utraconego posiadania. W uzupełnieniu dodać trzeba, że rozpatrują one odwołania od orzeczeń sędziego pokoju.

Sądy pokoju. Sędzia pokoju rozpatruje sprawy należące do właściwości sądów grodzkich, między osobami mającemi zamieszkanie lub siedzibę w jego okręgu jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przenosi 300 zł. Wyjęte są jednak sprawy w których wartość nie wpływa na właściwość sądów, dalej roszczenia z weksli, czeków, akcji, obligacji, listów zastawnych i tem podobnych papierów wartościowych; sprawy przeciwko związkom prawa publicznego (np. Skarb Państwa); sprawy o prawa rzeczowe na nieruchomościach i prawa do nieruchomości. Pozatem przed sędzią pokoju strony mogą zawrzeć ugodę w sprawach majątkowych, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przenosi 1000 zł.

Sądy Okręgowe. Do właściwości sądów okręgowych należą sprawy, dla których nie są właściwe sądy grodzkie, przytem do właściwości ich należą bez względu na wartość przedmiotu sporu następujące jeszcze sprawy: a) o prawa niemajątkowe wraz z roszczeniami majątkowemi łącznie z niemi poszukiwanemi; b) o wynagrodzenie szkody jaką wyrządziły obywatelom organa służby państwowej lub samorządowej; c) sprawy dotyczące ochrony prawa autorskiego; d) sprawy wynikłe ze stosunków dotyczących używania firmy lub nabycia przedsiębiorstwa handlowego; c) sprawy między spółką handlową a jej uczestnikami lub organami; f) sprawy z czynności giełdowych, z ochrony patentów, wzorów i znaków towarowych; z czynów nieuczciwej konkurencji lub umowy ubezpieczenia. Sprawy wymienione pod punktami d, e i f rozpoznaje wydział handlowy sądu okręgowego.

Wartość przedmiotu sporu. W związku z właściwością rzeczową sądów pozostaje sprawa wartości przedmiotu sporu. W tym względzie Kodeks przyjmuje następujące postanowienia:

W sprawach o roszczenie pieniężne miarodajną dla ustalenia

wartości sporu jest suma wymieniona w roszczeniu, w innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotę pieniężną wartości przedmiotu sporu, opierając się w tym względzie na szczegółowych wskazaniach podanych przez kodeks w szeregu następnych artykułów. W wypadku wątpliwości czy wartość powództwa jest w sposób właściwy oznaczona, sąd może sprawdzić wartość przedmiotu sporu i w tym celu mocen jest zarządzić specjalne dochodzenie. Sprawdzenie to może również nastąpić na wniosek strony przeciwnej.

Właściwość miejscowa.

W ł a ś c i w o ś ć   o g ó l n a. Powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania (miejscem zamieszkania jest miejscowość, w której pozwany przebywa z zamiarem stałego pobytu). Jest to zasada ogólna, która wymaga sprecyzowania w całym szeregu poszczególnych wypadków:

a) gdy pozwany nie ma miejsca zamieszkania — powództwo wytacza się wg. miejsca pobytu w Polsce, a gdy to miejsce nie jest znane wg. ostatniego jego miejsca zamieszkania w Polsce;

b) powództwo przeciwko funkcjonarjuszowi państwowemu lub wojskowemu mającemu siedzibę zagranicą wytacza się wg. ostatniego miejsca jego zamieszkania w Polsce, a gdy to nie jest wiadomem w Warszawie;

c) mężatkę nierozłączoną ściga się przed sądem właściwym dla męża;

d) dzieci, aż do uzyskania przez nie zdolności procesowej ściga się przed sądem właściwym dla ojca, matki lub opiekuna, zależnie pod czyją opieką pozostaje;

e) powództwo z tytułu roszczeń przeciwko osobie zmarłej, wytacza się dopóki dziedzice spadku prawnie nie objęli, przed sąd, który był dla niej właściwy w chwili śmierci;

f) Skarb Państwa pozywa się według siedziby Prokuratorji Generalnej, powołanej do zastępstwa Skarbu przed sądem; podobnie wytacza się powództwo przeciwko przedsiębiorstwom państwowym, które zastępuje Prokuratorja.

g) powództwa przeciwko osobom prawnym — wytacza się według ich siedziby. Siedzibą w braku innych danych, jest miejscowość w której znajduje się zarząd.

C. d. n.

O ochronie karno-prawnej egzekucji sądowej.

Przepisy dotyczące ochrony karno-prawnej egzekucji sądowej zawarte są przedewszystkiem w rozdziale XI Kodeksu karnego polskiego, traktującym o przestępstwach na szkodę wierzycieli. Analogicznie do dawnego art. 607-go kodeksu karnego z roku 1903-go mamy przepis art. 282 kk., który głosi, że ,,kto celem udaremnienia egzekucji usuwa, uszkadza, ukrywa, zbywa lub obciąża mienie zajęte lub zagrożone zajęciem, podlega karze więzienia do lat 2 lub aresztu do lat 2".

Zarówno dyspozycja stanu faktycznego przestępstwa, jak i sankcja karna uległa, jak widać z zestawienia przepisu dawnego z nowym przepisem, zmianie. Polega ona na skróceniu (uproszczeniu) stanu faktycznego przestępstwa i obostrzenia sankcji karnej. Jednakowoż, gdy dawnemu art. 607 kk. zarzucić można było rozwlekłość konstrukcji i zbędną szczegółowość, to i nowy przepis pod względem redakcyjnym nie jest wolny od usterek. Nasuwa się przedewszystkiem wątpliwość, co rozumieć przez zagrożenie egzekucją. Dawny przepis wyraźnie wskazywał, że winowajca musiałby wiedzieć o zarządzonym, choć jeszcze nie wykonanym, zajęciu, zapowiedzeniu lub sekwestrze. Obecnie nie mamy żadnych wskazań, czy przez zagrożenie egzekucją nie ma się rozumieć samego chociażby pozwu do Sądu, o czem dłużnik winien wiedzieć. Tak samo brak kryterjum dla sprawdzenia, kiedy cel udaremnienia egzekucji z działań dłużnika ma się wyraźnie objawić czy ze skutku działania, czy z zamiaru samego by świadczyć o popełnieniu przestępstwa, skutkiem czego miałaby być wymierzona kara. Brak również sprecyzowania, — na czem polegać ma różnica między ,,ukryciem", a ,,usunięciem" rzeczy, czy przez zbycie rozumieć należy zbycie tylko pod tytułem obciążliwym, czy też i pod tytułem darmym. Niewątpliwie, że tylko orzecznictwo sądowe— usunie wątpliwości, jak rozumie i tłomaczyć wyrażenia kodeksowe, w obecnej jednak chwili, gdy takiego orzecznictwa nam jeszcze brak, rzeczy te mają być tłomaczone rozmaicie. Niewątpliwie jednak już i ten artykuł 282-gi kodeksu polskiego stanowi w porównaniu z dawnym przepisem znaczny krok naprzód na drodze do ułatwienia egzekucji i zapewnienia wierzycielowi jej skuteczności. Jeśli zaś wziąć pod uwagę, że przepis ten nie wyczerpuje ochrony karno-prawnej, jaką ustawodawca otacza czynności egzekucyjne, to wręcz rzec można, że nowy kodeks pod omawianym w niniejszym artykule względem jest wręcz rewelacyjny. On bowiem zapewnia słuszne przeprowadzenie egzekucji nie tylko względem wierzyciela, lecz również i względem dłużnika, jeśli zważyć, że w art. 283 kk. zagraża karą

więzienia do lat 2 i grzywny za podstępne lub w chęci zysku udaremnianie przetargu publicznego, przyczynianie się do odsunięcia innej osoby od udziału w takim przetargu lub do obniżenia ceny sprzedażnej licytowanego mienia. To samo dotyczy porozumienia z inną osobą co do działania przy przetargu publicznym zarówno na szkodę wierzyciela co i dłużnika. W dziale zatem przestępstw na szkodę wierzycieli umieszczony został przepis chroniący dłużnika w wypadku usiłowania sfałszowania wyników egzekucji. Przepis ten jest wymierzony przeciwko wszelkim zabiegom nieuczciwym mającym na celu pokrzywdzenie przedewszystkiem interesów dłużnika. Zwłaszcza dotkliwym w skutkach okazać się on może dla zawodowych licytantów, którzy są zakałą każdej egzekucji. Z punktu widzenia konstrukcji prawnej ich przestępstwa może to być każdorazowo pomoc do popełnienia przestępstwa na szkodę którejkolwiek ze stron biorących udział w egzekucji (porówn. art. 278 kk.). Specyficznem na przepisach nowej egzekucji sądowej wchodzącej w życie z dniem 1 stycznia r. b. (Dz. Ust. 112/32) opartem przestępstwem jest wreszcie w dziale przestępstw na szkodę wierzycieli złożenie niezgodnej z prawdą przysięgi, dotyczącej stwierdzenia własnego stanu majątkowego (obacz instytucję wyjawienia majątku). Kodeks przewiduje tu karę do 3 lat więzienia lub aresztu do lat 3. Na tem nie ogranicza się jednak ochrona karno-prawna z kodeksu karnego egzekucji sądowej. Kodeks otacza specjalną pieczą powagę czynności urzędowych.

Jerzy Kenigstein, adw.

Wykroczenia.

(Przepisy materjalne i postępowanie).

Obowiązujące w chwili obecnej na ziemiach polskich ustawodawstwo karne dzieli się (pomijając przepisy karne zawarte w poszczególnych ustawach) na kodeks karny i prawo o wykroczeniach. Ten stan rzeczy jest stanem nowym. Wywołany on został koniecznością wyodrębnienia z kodeksu karnego przestępstw mniejszej miary, za które ustawa przewiduje karę do trzech miesięcy aresztu lub grzywny do trzech tysięcy złotych lub obu ich łącznie t. zw. wykroczeń, oraz ustanowienia dla nich specjalnego, znacznie uproszczonego postępowania i wyjęcia ich w znacznej mierze z pod kompetencji sądów powszechnych.

W artykule ,,Główne zasady Polskiego Kodeksu Karnego" streściliśmy pokrótce najważniejsze postanowienia kodeksu karnego,

obecnie należy go uzupełnić przedstawieniem zasad prawa o wykroczeniach w zakresie zarówno materjalnym jak i formalnym.

Prawo o wykroczeniach odnajdujemy w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 lipca 1932 r.

Postanowienia ogólne. Rozporządzenie w pierwszym artykule określa wykroczenie jako czyn zagrożony karą aresztu do 3 m.; grzywny do 3000 zł. lub obu tych kar łącznie.

W odróżnieniu od przestępstw przewidzianych w kodeksie karnym nie odpowiada się za wykroczenie popełnione zagranicą. Również kwestja winy umyślnej bądź nieumyślnej niema znaczenia w zastosowaniu do wykroczeń. Pomocnictwo przy wykroczeniu oraz usiłowanie wykroczenia nie jest karalne, podżeganie zaś oto tylko jeśli zachodzi wstosunku do nieletniego poniżej lat 17, osoby nieposiadającej zdolności pojmowania, lub znajdującej się w stanie zależności od podżegacza.

Ważnym jest przepis, że ściąganie wykroczenia przedawnia się po upływie roku od chwili jego popełnienia, nie można również wydać orzeczenia skazującego, jeżeli od popełnienia wykroczenia upłynęło 3 lata, tenże sam okres czasu jest wystarczający dla przedawnienia się kary wyrzeczonej za wykroczenie.

Dodać trzeba że przepisy kodeksu karnego o niepoczytalności lub poczytalności zmniejszonej, przymusie, błędzie, obronie koniecznej, stanie wyższej konieczności stosują się również do wykroczeń.

Rozporządzenie wymienia następujące grupy wykroczeń: przeciwko porządkowi publicznemu, przeciw bezpieczeństwu, przeciwko zdrowiu publicznemu, przeciwko poszczególnym osobom, przeciwko mieniu.

Wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu.

Z ważniejszych stanów faktycznych wymienić tu należy demonstracyjne okazywanie w miejscu publicznem niechęci lub lekceważenia dla Państwa polskiego lub instytucji państwowych (areszt do 2 tyg. lub grzywny do 500 zł.). Umyślne wprowadzenie w błąd władzę lub urząd państwowy (do 1 m. ar., grz. do 1000). Niedozór nad nieletnim w skutku czego nieletni popełni przestępstwo (do 1 m. ar., lub grz. do 1000 zł.). Umyślne wprowadzenie w błąd władzy lub urzędu: co do tożsamości własnej lub innej osoby, co do swego obywatelstwa, zawodu lub miejsca zamieszkania,lub gdy ktoś wzbrania się władzy udzielić powyższych wiadomości (do 3 m. ar., lub grz. do 3000 zł.). Zakłócenie spokoju publicznego krzykiem, hałasem lub alarmem lub innym wybrykiem (do 2 m. ar., lub grz. do 2000 zł.). Przywłaszczenie sobie stanowiska, tytułu lub kto publicznie nosi odznaczenie, oznakę lub strój, do których niema prawa (do 1 m. ar., lub grzywny do 1000 zł.).

Pozatem karany jest wyrób pieczęci państwowej bez zamó-

wienia; wykroczenie przeciwko przepisom porządkowym w zachowaniu się w miejscach publicznych; zakłócenie spoczynku nocnego przez uporczywe wybryki, dopuszczenie się nieobyczajowego wybryku, i skłanianie nieletniego do żebraniny.

Wykroczenia przeciw bezpieczeństwu.

Należy tu wymienić: wykonywanie czynności, której nieumiejętne wykonanie może wywołać niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego przy jednoczesnej niezdolności do jej wykonywania, zaniedbanie zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego dla życia lub zdrowia ludzkiego; zesunięcie lub popsucie znaku ostrzegającego o grożącem niebezpieczeństwie; wadliwe wykonywanie urządzeń, niewłaściwe ich utrzymanie lub użytkowanie przez co został wywołany stan niebezpieczny dla życia lub zdrowia ludzkiego. Wykroczenia te karane są aresztem do 3 mies., lub grzywną do 3000 zł. Podobnie karane jest wykroczenie przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu i przewożeniu materjałów wybuchowych lub łatwopalnych, oraz uszkodzenie urządzeń służących do ochrony wybrzeży wód morskich lub wewnętrznych.

Ponadto karane jest wystawianie lub wymierzanie bez zachowania należytej ostrożności ciężkich przedmiotów, wyrzucanie nieczystości lub wylewanie płynów; nieostrożne obchodzenie się z ogniem; niezachowanie należytych ostrożności przy trzymaniu niebezpiecznego zwierzęcia lub doprowadzenie przez drażnienie lub płoszenie zwierzęcia do tego, że staje się niebezpieczne.

Wykroczenia przeciw zdrowiu publicznemu.

W tej grupie wykroczeń przewidziane jest: zanieczyszczenie wody służącej do picia lub do pojenia zwierząt; wyrób bez zezwolenia trucizn i wykroczenia przeciwko przepisom o zapobieganiu chorobom lub ich zwalczaniu.

Wykroczenia przeciwko poszczególnym osobom.

Tenże dział obejmuje dwa następujące wykroczenia: złośliwe wprowadzanie w błąd w celu dokuczenia innej osoby i szczucie psem człowieka.

Wykroczenia przeciw mieniu.

Należy tu wymienić: uszkodzenie cudzego ogrodu lub drzew przydrożnych (ar. do 3 m., lub grz. do 3000 zł.); zabranie z cudzego ogrodu w nieznacznej ilości owoców, warzyw lub kwiatów (ar. do 2 t., lub grz. do 500 zł.); niezwrócenie w ciągu dwuch tygodni cudzego mienia znalezionego wartości powyżej 10 zł. (ar. do 2 t., lub grz. do 500 zł.); samowolne używanie cudzego mienia ruchomego (ar. do 2 t. lub grz. do 500 zł.).

Charakterystyczny jest przepis karzący aresztem do 3 m., lub grzywną do 3000 zł. tego kto kierując zakładem pracy nie wpłacał do instytucji ubezpieczeń społecznych sum, potrąconych na

rzecz tych instytucji przy wypłacie pracującym wynagrodzenia, a również złośliwe lub przez lekceważenie swych zobowiązań wstrzymanie w całości lub w części należnemu pracownikowi wynagrodzenia. Karane jest również urządzanie w celu zysku gry hazardowej, albo używanie dla niej środków lub pomieszczenia; wyrabianie, lub pomoc przy wyrabianiu lub posiadaniu wytrychów; wreszcie wyrabianie lub rozpowszechnianie przedmiotów, mogących robić wrażenie pieniędzy lub papierów wartościowych. Przedmioty wyżej wymienione ulegają przepadkowi.

Postępowanie w sprawach o wykroczenie (postępowanie karno - administracyjne).

Wykroczenia ulegają dochodzeniu i ukaraniu przez władze administracyjne, chyba w ustawie przewidziane jest inaczej. Do dochodzenia i karania wykroczeń powołane są powiatowe władze administracji ogólnej (starostwo). Właściwą jest ta władza na której obszarze popełniono wykroczenie, nawet wówczas gdy skutek wykroczenia nastąpił na innym obszarze. Jeżeli ten sam czyn wykazuje cechy przestępstwa ulegającego ukaraniu przez władzę administracyjną, a zarazem cechy przestępstwa, ulegającego ukaraniu przez władzę sądową, każda z tych władz orzeka w zakresie swych właściwości.

Postępowanie nakazowe.

Specjalnym rodzajem postępowania karno administracyjnego jest t. zw. postępowanie nakazowe. Mianowicie władze administracyjne właściwe dla rozpatrywania wykroczeń, mogą na podstawie doniesienia władz lub organów urzędowych, nakładać kary bez przeprowadzania zwyczajnego postępowania w drodze nakazu karnego. Kary nie mogą przekraczać trzech dni aresztu i grzywny do 50 zł.

Odwołanie.

Odwołania od orzeczeń władz administracyjnych w sprawach o wykroczenia rozpoznaje sąd okręgowy, w którego okręgu znajduje się siedziba władzy, która wymierzyła karę administracyjną. Termin odwołania wynosi dni siedem. Odwołanie składać należy na ręce władzy administracyjnej. Sprawy te rozpatruje sąd w składzie jednego sędziego i na orzeczenie sądu nie przysługuje apelacja, a jedynie w stopniu ograniczonym, jedynie w wypadkach przez prawo przewidzianych kasacja do Sądu Najwyższego. Postępowanie w tego rodzaju sprawach zawiera pewne odchylenia od normalnej procedury w sprawach karnych, można mianowicie m. in. odczytywać zapiski dochodzenia.

M. J. K.

Podstawowe pojęcie z zakresu prawa administracyjnego.

Co to jest akt administracyjny?

Jest to przejaw woli władz administracyjnych, którego celem jest uregulowanie konkretnych stosunków prawnych.

Akt administracyjny jest zagadnieniem centralnem w nauce prawa administracyjnego, jako czynność władz administracyjnych mająca wybitnie prawny charakter i umożliwiająca przez to kontrolę prawną nad administracją. Z całego kompleksu działań administracji tylko część tych czynności jest aktami administracyjnymi w ścisłym słowa tego znaczeniu. Ma to doniosłą wagę, gdyż tylko akty administracyjne są udostępnione bezpośredniej kontroli prawnej obywateli, inne zaś czynności administracji podlegają kontroli jedynie pośredniej drogą odpowiedzialności ministrów, jako naczelnych organów administracji, przed parlamentem.

Różnorodność czynności administracji utrudnia ogromnie orjentację, jakie działanie jest aktem administracyjnym, a jakie nim nie jest. Obywatel nie ma potrzeby ciągłego zastanawiania się i klasyfikowania tych czynności. Trudno wymagać, aby ktoś idąc ulicą, a widząc, że woźny jakiegoś urzędu dekoruje w tej chwili gmach tego urzędu chorągwią, analizował, czy człowiek ten dokonywa aktu administracyjnego, czy nie. Dopiero gdy obywatel jest czynnością administracji bezpośrednio dotknięty, a temwięcej gdy taka czynność szkodzi jego interesom, a obywatel chce się przeciw niej bronić, zaczyna rozważać, jaki charakter miało działanie administracji i czy można użyć na swą obronę środków prawnych.

Cała masa czynności administracji nie jest aktami administracyjnemi np. posterunkowy obchodzi rewir — jest to czynność materjalna nie mająca skutków prawnych. Taka czynność materjalna może być conajmniej warunkiem zastosowania do jednostek pewnej sytuacji prawnej. Wszelkiego rodzaju zawiadomienia czy ogłoszenia, także są tylko warunkiem, by właściwy akt administracyjny osiągnął swój skutek.

Dalszą grupą czynności nie będącą aktami administracyjnymi to zaświadczenia. Zaliczyć tu można cechowanie miar i wag, wystawianie świadectw, nawet dekretów nominacyjnych. Samo wystawienie dekretu nominacyjnego nie jest jeszcze aktem administracyjnym, jest tylko warunkiem aktu administracyjnego, którym jest sama nominacja. Na nominację urzędniczą składa się nietylko wystawienie dekretu nominacyjnego, ale i wręczenie tego dekretu urzędnikowi.

Z wystawieniem zaświadczenia może być połączony akt ad-

ministracyjny np. ktoś otrzymuje kartę łowiecką i jednocześnie pozwolenie na prawo polowania.

Jest jeszcze jedna grupa czynności nie będących aktami administracyjnymi — to przyjmowanie przez władzę oświadczeń, podań, czy wniosków. Są to czynności, które niejednokrotnie są koniecznym warunkiem zaistnienia aktu administracyjnego np. władze nadają komuś prawo obywatelstwa, osoba zainteresowana winna złożyć odpowiedni wniosek.

Cała reszta czynności władz administracyjnych regulujących konkretne wypadki, to akty administracyjne.

Akty administracyjne mogą być jednostronne i dwustronne, czyli tak zwane umowy administracyjne np. umowa między dwoma samorządami co do utrzymania wspólnym kosztem szpitala. Dalej akty mogą być pozytywne i negatywne. Pozytywne zmierzają do zmiany stanu prawnego, negatywne są oświadczeniem administracji, że ona nie życzy sobie zmiany stanu rzeczy np. odmowa pozwolenia na broń. Klasycznym typem aktów administracyjnych są akty jednostronne pozytywne. I tu można uwzględnić kilka grup.

Pierwszą grupą będą tu orzeczenia. Mają one charakter deklaratywny, stwierdzający co przy danym stanie faktycznym winno być uważane za zgodne z prawem np. decyzje w sprawie ważności wyborów, ustalanie składek według ustawy o ubezpieczeniach i t. d.

Drugą grupę aktów administracyjnych stanowią oświadczenia władz żądających czynienia lub zaniechania czegoś od osób obowiązanych do posłuszeństwa — są to właściwie rozkazy. Rozkazy takie ma prawo wydawać tylko władza. Wyjątkowo tylko mogą wydawać rozkazy zwykłe organy policyjne. Policja np. ma prawo wydawania rozkazów gdy chodzi o utrzymanie porządku publicznego np. na drogach publicznych. I nawet w tym wypadku, jeśli wyszło zarządzenie władz np. że nie wolno stawać grupami na rogach ulic to wezwanie policjanta: „proszę się rozejść" będzie tylko zwykłem upomnieniem, a nie rozkazem. Najważniejszą jednak formą aktów administracyjnych, aktów stanowiących grupę najliczniejszą są zarządzenia konstytutywne. Akty te ustanawiają prawa i obowiązki względnie zmieniają lub znoszą je. Mogą to być zarządzenia, które ustanawiają zdolność prawną, lub zdolność do działania np. dopuszczenie do adwokatury. Zarządzeniem konstytutywnem będzie również udzielenie prawa podmiotowego (np. przyznanie urzędnikowi emerytury), udzielenie zwolnienia od zakazu np. pozwolenia na przewóz zwłok koleją. Zarządzenia konstytutywne mogą stwarzać stosunki prawne, więc jednocześnie nadawać prawa i nakładać obowiązki np. nadanie prawa eksploatacji lasu z obowiązkiem dostarczania wojsku drzewa budulcowego.

Wreszcie zarządzeniem konstytutywnem będzie zarządzenie ustanawiające położenie prawne rzeczy np. ogłasza się że dane powiaty są rewirem ochronnym zwierzyny — oczywiście ma to ten skutek, że nie wolno na tych terenach polować.

Aby którykolwiek z aktów administracyjnych czy to z grupy orzeczeń, czy oświadczeń, czy też zarządzeń konstytutywnych miał pełne skutki prawne musi być ważny i niewadliwy. Istnieją liczne wymogi, które muszą być dopełnione przez władzę wydającą akt, a pominięcie, których skutkuje bezwzględną nieważnością danego aktu lub wadliwość. (C. d. n.).

Ark. Sz.

Poradnik zawodowy.

p. M. J.

1) **P.** Czy należność tytułem zwrotu kosztów podróży obliczać po 40 gr. za klm. w jedną stronę, czy tam i z powrotem?

O. Koszta podróży należy obliczać po 40 gr. za każdy rozpoczęty kilometr od miejsca siedziby komornika do miejsca dokonania czynności. W tej opłacie mieści się zwrot kosztów podróży powrotnej do miejsca urzędowania.

2) **P.** Wierzyciel składa dwa wnioski z 2-ch tytułów wykonawczych przeciwko temu samemu dłużnikowi i prosi o skierowanie egzekucji do tego samego majątku dłużnika. Czy należy pobrać za wszczęcie sprawy od jednego wniosku czy od 2-ch, akta bowiem w myśl przepisów powinny być zaraz połączone?

O. Do każdego tytułu wykonawczego powinien być dołączony oddzielny wniosek wobec czego opłata należy się od 2-ch wniosków, ale za jeden wniosek należy się pełna opłata, a od wniosku drugiego za przyłączenie połowa opłaty i pełne należności na wydatki.

p. K. S.

Radzimy Sz. Koledze wyegzekwować koszta egzekucyjne zgodnie z art. 19 starej taksy.

p. St. M.

1) **P.** Czy w sprawach wszczętych po dniu 1 stycznia 1933 r. należy pobierać opłaty sądowe od wniosków i załączników?

O. Nowe przepisy o opłatach sądowych nie przewidują pobierania przez komorników, jako urzędników sądowych, opłat od wniosków i załączników. Wobec tego, że poprzednie przepisy taką opłatę przewidywały w powyższej sprawie Zrzeszenie K. S. zwróciło się o wyjaśnienie do czynników miarodajnych i wyjaśniono delegacji ustnie, że znaczków nie należy pobierać. Po tym okresie 60% opłat należy wpłacać do depozytu sądu przy którym urzęduje komornik.

2) **P.** Czy księgę przelewów opłat należy już prowadzić

i uskuteczniać przelewy odnośnie 60% od pobranych opłat na konto sądu przy którym urzęduje?

O. Księga przelewu obowiązuje obecnie tylko tych komorników, którzy pobierają pensję ze skarbu. Do czasu potwierdzenia nominacji na stanowisko komornika książki przelewów nie należy prowadzić i pobierane opłaty w całości idą na rzecz komornika.

p. M. R.

Opłata za doręczenie dokonane przez komornika, jeżeli obecność komornika przy doręczaniu jest konieczna i stanowi ono samoistną czynność należy się w wypadku gdy poza doręczeniem komornik niema innych czynności (naprz. doręczenie na żądanie Sądu lub komornika innego Sądu) i wynosi 80 gr.

p. A. L.

P. Według § 19 taksy dla komorników z dn. 15.XII.32 r. (Dz. Ust. Nr. 114) w sprawach wszczętych przed 1.I.33 r. komornik stosuje przepisy dotychczasowe, czyli że pobierając djety i koszta podróży dzieli je proporcjonalnie, a jak ma postąpić jeżeli załatwi jednocześnie sprawę z ubiegłego roku i z bieżącego 1933 r.? Czy ma w ,,starej" sprawie zastosować proporcjonalne dzielenie, a w ,,nowej" pobrać po 40 gr. od kil.?

O. Należy przyznać, że takie zastosowanie starej i nowej taksy wytworzy chaos w obliczaniu kosztów podróży i djet, wobec czego trzeba uznać za właściwe stosowanie ,,starej" i ,,nowej" taksy w ten sposób, iż w sprawach wszczętych przed 1.I.1933 r. według ,,starej" taksy komornik pobiera opłaty przypadające tylko za same czynności (taksę), a kosztów podróży i djet nie pobiera, stosując się w tym wypadku do § 18 nowej taksy.

p. Aleksandrowi K.

P. 1) Czy w sprawach egzekucyjnych w których przed dniem 1.I. 33 r. dokonane zostały doręczenia nakazów egzekucyjnych ze skierowaniem egzekucji do nieruchomości z terminami przewidzianemi w art. 161[10] i 1095 U. P. C. — obecnie, po upływie tych terminów, na wniosek wierzyciela o przystąpienie do opisu, należy posługiwać się przepisami K. P. C. i pobierać zaliczkę na koszty wg. nowej taksy, czy też stosować przepisy U. P. C. i starą taksę?

O. 1) W tych sprawach należy posługiwać się przepisami U. P. C. i pobierać starą taksę.

P. 2) Czy sprawy egzekucyjne w których przed dniem 1 stycznia 1933 r. dokonane zostały opisy nieruchomości, a które ze względów technicznych nie są przedstawione Sądowi w myśl art. 1127 U. P. C., na wniosek wierzyciela można ogłosić licytację w myśl przepisów K. P. C.?

O. 2) Opisy należy uprzednio przedstawić sądowi według poprzednich zasad.

P. 3) Czy w sprawach z przed 1 stycznia 1933 r. w których niedokonano żadnych czynności — należy otrzymaną w tym czasie zaliczkę na koszty egzekucyjne i same sprawy przenieść do nowego repertorjum ,,Km." i prowadzić egzekucję wg. nowych przepisów i licząc koszty wg. nowej taksy, czy też kierować się staremi przepisami, pozostawiając zaliczkę i sprawy w starych księgach: kasowej i repertorjum?

O. 3) Należy kierować się staremi przepisami.

P. 4) Czy, o ile wierzyciel składając wyrok do wykonania prosi tylko o doręczenie dłużnikowi zawiadomienia, w jakiś czas po tem złoży wniosek o dokonanie zajęcia ruchomości, następnie wniosek o wyznaczenie licytacji, wstrzymanie licytacji, albo znowu wniosek o wyznaczenie licytacji i t. d. należy się komornikowi stosowanie do § 16 pkt. 1 o taksie za czynności komorników (Dz. Ust. 114/32) od każdego wniosku połowę stawek wymienionych w § 5 tejże ustawy i do jakiej rubryki w Repertorjum ,,Km" wydatki te należy wpisywać i czy też z sum tych należy potrącać na rzecz Skarbu 60%.

O. 4) Kodeks Postępowania Cywilnego nie przewiduje czynności ,,doręczenia nakazu". Od wszelkich innych wniosków należy się oddzielna opłata za każdy wniosek, którą to należność wpisuje się do rubryki 13 i 14.

P. 5) Jakie sumy należy uważać za ,,należności kancelaryjne" w rubr. 14 repertorjum ,,Km" — czy są to: opłaty sądowe od wniosków, odpisów, i stemple, czy też różne opłaty kancelaryjne i sądowe wciągane na polecenie sądów?

O. 5) Za ,,należności koncelaryjne" w rubryce 14 uważać należy opłaty z § 16 taksy, które idą na rzecz komornika.

P. 6) Z jakich rubryk repertorjum ,,Km" należy stosownie do § 72 Instr. dla komorników, wpisywać sumy do księgi przelewu, i co należy uważać za ,,poszczególne kwoty pobranej opłaty przypadającej do podziału" umieszczone w rubr. 4 księgi przelewu, z jakich rubryk Repertorjum ,,Km" należy tam wpisywać i czem się różnią od ,,sum przypadających do podziału" rubr. 5 tejże księgi przelewu?

O. 6) Do księgi przelewu należy wpisywać sumy tylko z rubryki opłat. (13).

P. 7) Gdzie odbiorca winien kwitować wydane mu pieniądze, czy w aktach sprawy na tytułach, czy w repertorjum (§ 78 instr. ust. 1 i 4).

O. 7) Odbiorca powinien kwitować w księdze w rubryce ,,uwagi".

P. 8) Jaką taksę należy stosować w sprawach prowadzonych jeszcze wg. U. P. C.?

O. 8) Należy pobierać starą taksę.

Nadzór nad egzekucją sądową.

Jak się dowiadujemy powstał projekt, by delegować specjalnego sędziego grodzkiego do rozpoznawania spraw, związanych z nadzorem nad egzekucją sądową. Do tegoż Sądu należeć będą plany podziału sum, uzyskanych z egzekucji (art. 784 — 811 K. P. Cyw.). Bez wątpienia ujednostajni to postępowanie przy dystrybucjach oraz klasyfikacjach. O ile taki stan rzeczy jest możliwy do zastosowania w Warszawie i innych większych miastach to wątpliwem jest czy można będzie wprowadzić ten tryb na prowincji gdzie urzęduje bardzo ograniczona liczba sędziów grodzkich.

Z życia organizacij.

Zebranie Zarządu Głównego.

Zebranie Zarządu Głównego Z. K. S., które miało odbyć się 7 b. m. zostało przeniesione na 28 stycznia r. b.

Walny zjazd Delegatów w Katowicach.

6 stycznia w Katowicach odbył się Walny Zjazd delegatów Stowarzyszenia Apelacji Katowickiej, Poznańskiej i Toruńskiej połączony z uroczystym obchodem dziesięciolecia istnienia Stowarzyszenia Komorników Sądowych Okręgu Śląskiego.

Szczegółowe sprawozdanie z obrad Zjazdu delegatów i uroczystego obchodu dziesięciolecia zamieścimy w następnym numerze ,,Egzekucji Sądowej".

Zjazd Komorników w Radomiu.

Pod przewodnictwem i z inicjatywy prezesa sądu okr. w Radomiu w dniu 6 bm. odbył się zjazd komorników okręgu sądu okręgowego w Radomiu. Zjazd miał na celu zaznajomienie urzędujących komorników z zasadami nowo wprowadzonego kodeksu postępowania cywilnego dotyczącemi postępowania egzekucyjnego.

Referat o nowoobowiązujących przepisach wygłosił sędzia sądu okręgowego Jarosław Dubrzyński. Przed rozpoczęciem obrad komornicy przyjęci byli na audjencji u p. prezesa sądu okręgowego, w czasie której w imieniu zebranych

komornik Mieczysław Szymański złożył na ręce p. prezesa wyrazy czci i hołdu dla p. Prezydenta Rzeczypospolitej i marszałka Piłsudskiego.

Zebranie dyskusyjne w Poznaniu.

Z inicjatywy Stowarzyszenia Komorników Sądowych Apelacji Poznańskiej odbyło się w Poznaniu 15 stycznia zebranie informacyjne na którem przeprowadzona była dyskusja w sprawie nowego prawa egzekucyjnego w celu ujednostajnienia praktyki komorniczej.

Koledzy...

Z chwilą wejścia w życie Kodeksu Postępowania Cywilnego przed każdym członkiem korporacji komorniczej w Rzeczypospolitej staje, jako zadanie najważniejsze — jaknajlepiej podołać obowiązkiem, nakładanym przez nowe prawo, jaknajdokładniej uchwycić intencję ustawodawcy i najskrupulatniej stosować to prawo w praktyce.

Spełnienie tego zadania jest obowiązkiem każdego członka naszej korporacji, nieustannie dążącej do podniesienia na należyty poziom stanowiska komornika polskiego.

Aby zadaniu temu mógł podołać każdy komornik, Zrzeszenie uważa obecnie za swój główny cel **pogłębienie kwalifikacji zawodowych swych członków** i będzie dążyć do jego urzeczywistnienia wszelkiemi środkami przez statut przewidzianemi.

Zrealizowanie tego zadania nakłada na Zrzeszenie znaczne ciężary materjalne wobec czego Zarząd Główny apeluje do zrzeszonych kolegów o **niezwłoczne wpłacenie składek miesięcznych, stanowiących jedyny fundusz Zrzeszenia.**

Spieszne spełnienie tego obowiązku przez Kolegów pozwoli Zarządowi Głównemu wykonać swoje zamierzenia dla dobra ogółu.

Jednocześnie Zarząd Główny zwraca się do Kolegów, pozostających po za Zrzeszeniem z wezwaniem, aby złączyli się z ogółem zrzeszonych w jego dążeniach do podniesienia kwalifikacji zawodowych i wstąpili w szeregi organizacji, tworząc wielką rodzinę komorniczą.

Koledzy! We własnym interesie śpieszcie do szeregów Zrzeszenia i wpłacajcie składki członkowskie na konto P.K.O. N. 14.266.

Prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem.

(Ciąg dalszy).

Oddział 4.

Warunki licytacyjne.

Art. 686.

§ 1. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości jednej dziesiątej części sumy oszacowania.

§ 2. Rękojmia złożona będzie w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze osób małoletnich. Papiery wartościowe przyjmowane są w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Art. 687.

Rękojmię, złożoną przez licytanta, któremu udzielone będzie przybicie, zatrzymuje się, pozostałym zaś licytantom — zwraca się niezwłocznie.

Art. 688.

Nie składają rękojmi: Skarb Państwa, polskie zakłady i przedsiębiorstwa państwowe, będące odrębnemi osobami prawnemi, oraz instytucje kredytowe, którym prawo to będzie przyznane rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu, jak również zastawnik i wierzyciel hipoteczny, jeżeli roszczenia ich przenoszą wysokość rękojmi, a nadto jeżeli inne wierzytelności, korzystające z pierwszeństwa przed niemi, są niższe od ceny wywołania o sumę nie mniejszą od wymaganej rękojmi.

Art. 689.

Najniższa suma, za którą nieruchomość można nabyć na pierwszej licytacji, wynosi trzy czwarte części sumy oszacowania (cena wywołania).

Art. 690.

Licytant, który uzyskał przybicie (nabywca), powinien w ciągu dwóch tygodni po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu złożyć do depozytu sądowego cenę nabycia z ustawowemi odsetkami od dnia przybica z potrąceniem rękojmi, złożonej w gotowiźnie.

Art. 691.

§ 1. Za zgodą wierzyciela, którego wierzytelność znajduje zaspokojenie w cenie nabycia, nabywca może tę wierzytelność zaliczyć na poczet ceny. Zgoda wierzyciela powinna być odpowiednim aktem stwierdzona przed sądem w terminie, w którym nabywca ma obowiązek uiścić cenę nabycia.

§ 2. Nabywca może zaliczyć na poczet ceny również swoją wierzytelność, o ile znajduje ona zaspokojenie w cenie nabycia.

Art. 692.

§ 1. Jeżeli nabywca w terminie nie wykona warunków licytacyjnych co do zapłaty ceny nabycia, traci rękojmię, a skutki przybicia wygasają.

§ 2. Od nabywcy, nie składającego rękojmi, który nie wykonał warunków licytacyjnych, rękojmia będzie ściągnięta w trybie egzekwowania należności sądowych.

§ 3. Rękojmię, złożoną w papierach wartościowych albo w książeczkach wkładkowych, komornik na podstawie zarządzenia sądu spienięży według przepisów prawa niniejszego.

§ 4. Jeżeli nabywca nie wykonał warunków licytacyjnych, sąd na wniosek osoby interesowanej uchyli przybicie. Na postanowienie to służy zażalenie. Po uprawomocnieniu się postanowienia wierzyciel może żądać wyznaczenia ponownej licytacji; licytacja ta odbędzie się pod takiemi samemi warunkami, jak licytacja, która nie doszła do skutku.

Art. 693.

§ 1. Z rękojmi, utraconej przez nabywcę albo od niego wyegzekwowanej, pokrywa się koszty postępowania oraz uprzywilejowane: należności pracowników, podatki i inne daniny publiczne; resztę dolicza się do sumy, która będzie uzyskana na ponownej licytacji.

§ 2. Jeżeli w ciągu sześciu miesięcy po terminie, w którym nabywca miał wykonać warunki licytacyjne, nie złożono wniosku o wyznaczenie ponownej licytacji, nastąpi podział reszty rękojmi.

§ 3. Na postanowienie sądu służy zażalenie.

Art. 694.

§ 1. Nabywca może zrzec się kupna, jeżeli przedmiot nabycia w ciągu ostatnich trzech dni przed ukończeniem licytacji uległ takiemu pogorszeniu, że stracił na wartości więcej niż dziesiątą część sumy oszacowania, chyba że nabywca w chwili zaofiarowania ceny o tem wiedział, albo że uległy pogorszeniu przedmioty od szkody ubezpieczone.

§ 2. Zrzeczenie się nabycia powinno być zgłoszone nie później niż w ciągu tygodnia po licytacji.

§ 2. Sumę, jaką przedmiot stracił na wartości, oznaczy sąd

po wysłuchaniu wierzyciela, dłużnika i nabywcy. Na postanowienie sądu służy zażalenie.

Art. 695.

Sumę odszkodowania, przypadającą na podstawie umowy ubezpieczenia za szkodę, powstałą przed oszacowaniem nieruchomości, dolicza się do ceny, uzyskanej na licytacji, suma zaś przypadająca za szkodę powstałą po oszacowaniu, przechodzi na nabywcę.

Art. 696.

Nabywca nie może domagać się unieważnienia nabycia; nie może również żądać zmniejszenia ceny nabycia z powodu wad nieruchomości lub z powodu pokrzywdzenia.

Art. 697.

§ 1. Na wniosek wierzyciela, dłużnika lub uczestnika, złożony w ciągu tygodnia od daty doręczenia zawiadomienia o terminie licytacji, sąd, odstępując od warunków ustawowych, może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie:

1) obniżyć rękojmię do jednej dwudziestej części oszacowania;

2) oznaczyć dłuższe terminy uiszczenia ceny nabycia, nie dłuższe jednak od trzech miesięcy po uprawomocnieniu się przybica.

§ 2. Obwieszczenie o zmienionych warunkach licytacyjnych dokonane będzie przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem licytacji.

Oddział 5.

Licytacja.

Art. 698.

Licytacja odbywa się publicznie w obecności i pod nadzorem sędziego.

Art. 699.

Po wywołaniu licytacji komornik podaje do wiadomości obecnych:

1) przedmiot przetargu;

2) cenę wywołania;

3) sumę rękojmi;

4) termin uiszczenia ceny nabycia;

5) ciążące na nieruchomości zaległości w podatkach państwowych i komunalnych oraz innych daninach publicznych, jeżeli wysokość tych sum jest zgłoszona;

6) wierzytelności, które z mocy ustawy podlegają zaspokojeniu w gotowiźnie;

7) zgłoszone prawa do nieruchomości.

Art. 700.

Przedmiotem przetargu jest to, co w chwili przetargu jest objęte zajęciem. Komornik na podstawie akt poda do wiadomości, zmiany, jakie zaszły po chwili zajęcia.

Art. 701.

Jeżeli ma być sprzedanych kilka nieruchomości lub części jednej nieruchomości, dłużnik ma prawo wskazać kolejność, w jakiej przetarg poszczególnych nieruchomości lub części ma być przeprowadzony.

Art. 702.

§ 1. Przetarg odbywa się ustnie.

§ 2. W przetargu nie mogą uczestniczyć: sędzia, pod którego nadzorem odbywa się licytacja, komornik, ich małżonkowie i dzieci, dłużnik, licytant, który nie wykonał warunków poprzedniej licytacji, osoby, które mogą nieruchomość na licytacji nabyć tylko za zezwoleniem władzy, a tego zezwolenia nie złożyły, oraz osoby obecne na licytacji w charakterze urzędowym.

§ 3. Stawienie się jednego licytanta wystarcza do odbycia przetargu, jeżeli licytant ten zaofiarował przynajmniej cenę wywołania.

Art. 703.

Pełnomocnictwo do udziału w przetargu powinno być stwierdzone dokumentem publicznym albo prywatnym z podpisem uwierzytelnionym. Jednakże dla adwokata wystarcza pełnomocnictwo z podpisem prywatnym.

Art. 704.

Postąpienie nie może wynosić mniej niż pół procentu ceny wywołania z zaokrągleniem wzwyż do sumy złotych, podzielonej przez dziesięć; w każdym jednak razie wystarcza postąpienie o sto złotych.

Art. 705.

Zaofiarowana cena przestaje wiązać, gdy inny licytant zaofiarował ważnie wyższą cenę.

Art. 706.

Jeżeli w tem samem postępowaniu ma być sprzedanych kilka nieruchomości lub części jednej nieruchomości i jeżeli za te, które już zostały sprzedane, osiągnięto cenę, wystarczającą na zaspokojenie należności wierzyciela egzekwującego i kosztów egzekucyjnych, komornik wstrzyma przetarg pozostałych nieruchomości lub ich części.

Art. 707.

Po ustaniu postąpień komornik, uprzedzając obecnych, iż po trzeciem obwieszczeniu dalsze postąpienia nie będą przyjęte,

obwieści trzykrotnie ostatnio zaofiarowaną cenę, zamknię przetarg i wymieni osobę licytanta, który zaofiarował najwyższą cenę.

Art. 708.

Jeżeli należność wierzyciela uiszczona będzie wraz z kosztami przed zamknięciem przetargu, komornik umorzy egzekucję.

Art. 709.

Jeżeli na licytacji nikt nie przystąpił do przetargu, komornik na wniosek wierzyciela wyznaczy drugą licytację, na której cenę wywołania stanowią dwie trzecie części sumy oszacowania. Cena ta jest najniższa, za którą można nabyć nieruchomość.

Art. 710.

§ 1. Jeżeli również na drugiej licytacji nikt nie przystąpił do przetargu, wówczas wierzyciel egzekwujący jak również każdy wierzyciel hipoteczny ma prawo objąć nieruchomość na własność w cenie nie niższej od trzech czwartych części sumy oszacowania.

§ 2. Wniosek o objęcie nieruchomości wierzyciel powinien złożyć sądowi nie później niż w ciągu tygodnia po licytacji, składając jednocześnie rękojmię, jeżeli go ustawa od niej nie zwalnia.

§ 3. Przybicie następuje pod warunkami, pod jakiemi nieruchomość wystawiona była na licytację.

§ 4. Jeżeli kilku wierzycieli składa wniosek o objęcie, pierwszeństwo służy temu, kto zaofiarował wyższą cenę, a przy równych cenach temu, czyja należność jest większa.

Art. 711.

§ 1. Jeżeli po drugiej licytacji żaden z wierzycieli nie objął nieruchomości na własność, postępowanie egzekucyjne umarza się i nowa egzekucja z tej nieruchomości może być wszczęta dopiero po upływie roku.

§ 2. Jeżeli wniosek o wszczęcie nowej egzekucji złożono przed upływem trzech lat od daty drugiej licytacji, komornik dokona nowego opisu i oszacowania tylko na wniosek wierzyciela lub dłużnika. Dłużnik może złożyć taki wniosek przed upływem dwóch tygodni od daty ponownego doręczenia mu wezwania do zapłaty długu, o czem należy go uprzedzić przy doręczeniu wezwania. W braku takiego wniosku licytacja nie może być wyznaczona na termin wcześniejszy niż po upływie trzech miesięcy od daty ponownego doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty długu.

Art. 712.

Zarzuty z powodu czynności komornika w toku licytacji aż do zamknięcia przetargu osoby interesowane powinny zgłosić niezwłocznie sędziemu nadzorującemu, który je natychmiast rozstrzyga.

Oddział 6.

Przybicie.

Art. 713.

Po zamknięciu przetargu sąd w osobie sędziego, pod którego nadzorem odbywa się licytacja, wyda postanowienie co do przybicia na rzecz licytanta, który zaofiarował najwyższą cenę, po wysłuchaniu tak jego, jak i obecnych: wierzyciela, dłużnika i uczestników.

Art. 714.

§ 1. Postanowienie o przybiciu będzie ogłoszone niezwłocznie po ukończeniu przetargu. Jednakże ogłoszenie może być odroczone najdalej na tydzień, jeżeli postanowienie zależy od wyników dowodu, który niezwłocznie nie może być przeprowadzony, jak również z innych ważnych przyczyn.

§ 2. Jeżeli skargi, zarzuty lub zażalenia, wniesione w toku postępowania egzekucyjnego, nie są jeszcze rozstrzygnięte prawomocnie, sąd może wstrzymać się z wydaniem postanowienia o udzieleniu przybicia.

§ 3. Jeżeli przybicie nie następuje niezwłocznie po ukończeniu przetargu, sąd na wniosek licytanta, który zaofiarował najwyższą cenę, może ustanowić zarządcę nieruchomości.

Art. 715.

W postanowieniu o przybyciu należy wymienić imię i nazwisko nabywcy, nieruchomość, datę przetargu, cenę nabycia oraz w miarę potrzeby warunki licytacyjne, odmienne od warunków ustawowych.

Art. 716.

§ 1. Sąd odmówi przybicia z powodu pogwałcenia przepisów postępowania w toku licytacji, jeżeli uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik przetargu.

§ 2. Sąd odmówi również przybicia, jeżeli postępowanie podlegało umorzeniu lub zawieszeniu albo jeżeli wierzyciel, dłużnik lub uczestnik nie otrzymał zawiadomienia o licytacji, chyba że z tego powodu nie zaszło naruszenie jego praw, albo, będąc obecny na licytacji, zarzutu nie zgłosił, lub wreszcie zarzutu tego zrzekł się w piśmie do sądu skierowanem.

Art. 717.

Jeżeli sąd odmówił przybicia, komornik na wniosek wierzyciela wyznaczy nowy termin licytacji; licytacja ta odbędzie się pod takiemi samemi warunkami, jak licytacja, która nie doszła do skutku.

Art. 718.

§ 1. Na wniosek wierzyciela, dłużnika, lub nabywcy sąd

po przybiciu odejmie zarząd dłużnikowi i ustanowi zarządcę nieruchomości.

§ 2. Nabywcę, który oprócz rękojmi złożył w gotowiźnie nie mniej niż dwie dziesiąte części ceny nabycia, sąd na jego żądanie ustanowi zarządcą. Zarządcą można ustanowić również nabywcę, któremu do tej wysokości służy prawo zaliczenia swej wierzytelności na poczet ceny nabycia.

§ 3. Jeżeli skutki przybicia wygasły, a postępowanie egzekucyjne nie zostało umorzone, zarząd będzie utrzymany; w tym przypadku sąd wyda postanowienie co do osoby zarządcy.

Art. 719.

Nabywca, który nie uzyska przysądzenia nieruchomości, obowiązany jest złożyć rachunek z zarządu. Sąd po sprawdzeniu rachunku orzeka co do zwrotu złożonej przez nabywcę sumy. Przypadająca od nabywcy z tytułu zarządu należność będzie pokryta z pierwszeństwem przed innemi jego zobowiązaniami z kwot pieniężnych, złożonych na poczet ceny poza rękojmią.

Art. 720.

§ 1. Własność sprzedanej nieruchomości przechodzi na nabywcę od dnia ogłoszenia bądź doręczenia postanowienia o udzieleniu przybicia. Od tego również dnia należą do niego pożytki, osiągane z nieruchomości.

§ 2. Powtarzające się świadczenia publiczno - prawne, przypadające od dnia przybicia, ponosi nabywca. Świadczenia nie powtarzające się nabywca ponosi tylko wtedy, gdy ich płatność przypada w dniu przybicia lub później.

Art. 721.

§ 1. Od dnia przybicia nabywca wstępuje w prawa i obowiązki dłużnika, wynikające ze stosunku dzierżawy lub najmu, jeżeli dzierżawca objął nieruchomość przed zajęciem, a biorący w najem — przed przybiciem.

§ 2. Nabywca jednak może wypowiedzieć najem — przed początkiem pierwszego, po uprawomocnieniu się przysądzenia, kwartału kalendarzowego ze skutkiem na koniec tego kwartału, dzierżawę zaś — przed początkiem rozpoczynającego się po powyższej dacie roku dzierżawnego ze skutkiem na koniec tego roku.

§ 3. Wypowiedzenie, dokonane przez nabywcę, nie zwalnia dłużnika od odpowiedzialności za dotrzymanie terminu najmu lub dzierżawy.

Art. 722.

Rozporządzenie czynszem najmu lub dzierżawy, dokonane przez dłużnika, obowiązują nabywcę, o ile nie przekraczają kwartału kalendarzowego, w którym nastąpiło przybicie. To samo dotyczy pobrania naprzód czynszu najmu za czas dłuższy niż jeden kwartał, a czynszu z tytułu dzierżawy za czas dłuższy niż pół roku.

Art. 723.

Postanowienie o przybiciu, które zapadło na posiedzeniu niejawnem, doręcza się wierzycielowi, dłużnikowi, nabywcy i tym osobom, które w toku licytacji zgłosiły zarzuty co do udzielenia przybicia, jako też zarządcy, jeżeli był ustanowiony; postanowienie zaś o odmowie przybicia — wierzycielowi, dłużnikowi i licytantowi, który zaofiarował najwyższą cenę.

Art. 724.

Na postanowienie sądu grodzkiego co do przybicia służy zażalenie, a na postanowienie sądu okręgowego dalsze zażalenie do sądu apelacyjnego. Wszakże zażalenie nie służy temu, czyje prawo nie zostało naruszone z powodu pogwałcenia przepisów postępowania.

(d. c. n.).

Nowa odznaka służbowa.

Pragmatyka służbowa dla komorników ustala nową odznakę służbową w postaci orła państwowego, wspartego na plakiecie z napisem: „Komornik Sądu Grodzkiego". Odznaka ta w myśl cytowanej instrukcji ma być noszona przy czynnościach urzędowych komornika poza kancelarją na lewej stronie piersi.

O ile potrzeba odznaki służbowej dla komorników, pełniących z reguły swe zasadnicze funkcje poza kancelarją, jest naprawdę istotna, o tyle wybór odznaki tego typu, jaki przypadł w udziale komornikom, niepodobna uznać za szczęśliwy i praktyczny.

Wzór odznaki podany jest w Dzienniku Ustaw, jednakże ani samo rozporządzenie, ani też rysunek emblematu nie wskazują w jaki sposób odznaka ta ma być noszona w praktyce, t. j. za pomocą jakiego technicznego urządzenia należy ją umocować na ubraniu. Przymocowanie tej odznaki za pomocą agrafki wydaje się nieodpowiednie ze względu na możliwość naruszenia powagi zewnętrznej, jaką ta odznaka właśnie ma reprezentować, to też należy przypuszczać, że gotowy model odznaki zaopatrzony będzie, analogicznie do innych odznak tego typu, bądź w szpilkę zamykającą się na haczyku, bądź też w śrubę z odpowiednią nakrętką. Nie jest wyjaśnione, czy emblemat ten należy nosić na klapie marynarki w butonierce, czy też poniżej kołnierza na piersi. Ulokowanie emblematu w butonierce nasuwa obawy estetyczne, gdyż butonierka położona jest zbyt wysoko, a pozatem w zależności od wahań mody kołnierza marynarek bywają szersze lub węższe, krótkie lub bar-

dziej wydłużone, sama zaś odznaka, sądząc z wymiarów ustalonych oficjalnie, nie jest do tego stopnia mała, aby mogła się całkowicie pomieścić na kołnierzu, będzie więc wystawała poza linję kołnierza, psując harmonję kroju ubrania.

Umieszczenie natomiast odznaki na piersi poniżej kołnierza również nie będzie się mogło odbyć bez poważnych niedogodności, gdyż po lewej stronie piersi mieszczą się dwie kieszenie; zewnętrzna i wewnętrzna, to też o ile odznaka będzie przymocowywana za pomocą szpilki, wówczas na materjale ubrania powstaną liczne zadrapania, które przy częstszem używaniu odznaki zdewastują stan ubrania w najwidoczniejszem miejscu, o ile zaś odznaka umocowywana będzie za pomocą śrubki, dla której niezbędnem jest istnienie odpowiedniego otworu na wylot, zamknięty zostanie dostęp do obu kieszeni po lewej stronie piersi.

Niezależnie od tego posługiwanie się ustaloną odznaką, nie obejdzie się w praktyce bez licznych trudności. Okrycie zewnętrzne, t. j. płaszcz lub futro, zakryją odznakę umieszczoną na marynarce, w praktyce zaś najczęściej bywa, że czynności służbowe czy to na wsi, czy też bodaj w mieście, załatwia się, nie zdejmując wierzchniego okrycia, przyczem jest wątpliwe i niewyjaśnione, aby odznakę można było nosić na okryciu wierzchniem. Następnie rzeczą poważnie krępującą będzie sama czynność umocowywania odznaki na ubraniu, o ile bowiem komornik przed wejściem do lokalu, w którym ma się odbyć czynność służbowa, nie nałoży odznaki, to później w obecności osób z którymi urzędowo musi się zetknąć, umocowywanie odznaki na ubraniu będzie czynnością, obniżającą nastrój chwili. Zwłaszcza w wypadkach większych zaburzeń, aktów zbiorowego oporu lub gwałtu, co na kresach wschodnich w pracy komornika dość często się przytrafia, zajęcie się w obliczu tłumu funkcją przykręcania lub przypięcia odznaki nie da pożądanego efektu, a nawet może być zgoła niemożliwe.

Wynika tedy, że w dnie przeznaczone dla zajęć służbowych poza kancelarją, należałoby odznakę stale nosić na ubraniu, lecz to wyjście z sytuacji daleko gorsze od innych, gdyż oprócz miejsc, gdzie mają być dokonywane czynności, komornik siłą rzeczy pojawiać się musi i gdzieindziej, a więc w tramwaju, na ulicy i t. p., w tych zaś wypadkach zjawienie się komornika z odznaką np. w sklepie w celu kupna papierosów, lub w restauracji w celu spożycia posiłku, wywołać może czasem niepotrzebne komplikacje wśród otoczenia, a w każdym razie może być uważane za nietakt.

Zresztą odznaki tego właśnie typu w polskiej administracji państwowej przyjęte są wyłącznie dla służby niższej, jak gajowych, sołtysów i t. p., przyczem mają formę okrągłą lub owalną, a więc dogodniejszą w użyciu. Daleko lepszą i bardziej odpowiadającą swemu przeznaczeniu była dotychczasowa odznaka dla komorników, t. j. łańcuch z emblematem sądownictwa. Odznakę tą w razie

potrzeby można było nałożyć na każde ubranie: wierzchnie, podróżne, czy zwykłe, przytem nie niszczyła ona ubrania i nie sprawiała tylu kłopotów.

Sądownictwo polskie posiada swój własny emblemat: orła na czerwonem tle, w otoku ze złoconych liści laurowych, wspartego na plakiecie. Emblematy takie nosili sędziowie i prokuratorzy na odpowiednich wstęgach, sekretaze sądowi w formie rosetki na klapie, woźni sądowi na lewej piersi, emblematy takie noszą na czapkach uniformowych do dziś dnia, zamiast orła państwowego, funkcjonarjusze należącej do resortu Ministerstwa Sprawiedliwości, straży więziennej. Komornikom sądowym przyznana została odznaka służbowa w odrębnej formie.

W czasach gdy o korporacji komorników mówiono i pisano wiele hałaśliwych rzeczy, gdy opinja publiczna uderzała na alarm z powodu lukratywności posad komornikowskich, utarło się mniemanie, że komornicy zarabiający na własną rękę, a pozbawieni przytem pełnych praw urzędniczych, są w gruncie rzeczy dobrze sytuowanymi koncesjonarjuszami oddanego im przez Państwo źródła dochodów i mają z sądownictwem jedynie luźny, uboczny związek. O tej sprawie z ogromnym temperamentem i właściwym sobie tupetem dawała w swoim czasie bałamutne relacje prasa małopolska, gorejąca nieprzejednanem uprzedzeniem do ,,autonomicznej" instytucji komorników sądowych w Kongresówce. I oto teraz, gdy dokonana reforma zmieniła gruntownie stan rzeczy i komorników wcieliła integralnie do dziedziny państwowej służby sądowej pod każdym względem, odznaka służbowa mówi co innego, i noszona po lewej stronie piersi przypominać ma swoim symbolem, że komornicy są w dalszym ciągu poza sądownictwem.

Sędziwój Zieliński.

Informator Sądowy na 1933 r.

Zwyczajem lat ubiegłych przez Naczelnego Sekretarza Sądu Okręgowego w Warszawie p. Kazimierza Rudisza został wydany Informator Sądowy na rok 1933.

W ciągu ubiegłego roku zaszły tak duże zmiany w organizacji warszawskiego okręgu sądowego pod względem rzeczowym i personalnym, że posiłkowanie się Informatorem Sądowym na rok 1933 jest niezbędne, gdyż w ,,Informatorze" uwzględnione zostały wszystkie zmiany.

,,Informator Sądowy" w cenie zł. 5 jest do nabycia w księgarniach prawniczych i u Wydawcy.

Drukarnia „SIŁA", Warszawa, Marszałkowska 71. Tel. 8-34-48.